

การทำวามสะอาด

الطهارة

[ไทย - Thai - تايلاندي]

ศอลิหฺ บิน หมอนิม อัศ-สัดลาน

صالح بن غانم السدلان

๘๐๘

ผู้แปล: อารีฟีน ยาชะรัต

ผู้ตรวจทาน: พัยซอล อับดุลฮาดี

ترجمة: عارفین یاجاراد

مراجعة: فيصل عبد الهادي

การทำท้ความสะอาด

การทำท้ความสะอาด

(الطهارة)

1. ความหมายของอ้ฎ-ฎะหาเราะฮ์

ตามหลักภาษา คือ ความสะอาดและบริสุทธิ์

ตามหลักวิชาการ คือ ลักษณะที่เป็นอุปสรรคต่อการละหมาดและอื่น ๆ ในทำนองเดียวกันได้หายไปจากร่างกาย

2. บทบัญญัติเกี่ยวกับน้ำ

น้ำมี 3 ประเภท

หนึ่ง ฎะฮ์ฮ์ (น้ำสะอาดและสามารถนำไปใช้ทำท้ความสะอาดได้)

คือ น้ำที่ยังคงสภาพเดิม ซึ่งใช้ในการชำระร่างกายให้สะอาดจากหะดัษ และชำระสิ่งโสโครกปฏิกูลได้

อัลลอฮ์ตรัสว่า

﴿ وَيُنَزِّلُ عَلَيْكُمْ مِّنَ السَّمَاءِ مَاءً لِّيُطَهِّرَكُم بِهِ ۖ ﴾ [الانفال: 11]

“และพระองค์ทรงหลั่งน้ำสะอาดจากฟากฟ้าแก่พวกเจ้า เพื่อทรงชำระพวกเจ้าให้สะอาดด้วยน้ำนั้น”

[อัลอันฟาล : 11]

สอง ฎุฮ์ฮ์ (น้ำสะอาดแต่ไม่สามารถนำไปใช้ทำท้ความสะอาดได้)

คือน้ำสะอาดที่ได้เปลี่ยนสภาพของสี รส หรือกลิ่น อันเนื่องมาจากสิ่งอื่นซึ่งมิใช่สิ่งปฏิกูล(นะญิส) น้ำประเภทนี้สะอาด แต่ไม่สามารถใช้ในการปลดเปลื้องหะดัษได้ เพราะได้เปลี่ยนจากสภาพเดิม

สาม นะญิส (น้ำสกปรก)

คือน้ำที่เปลี่ยนสภาพของสี กลิ่น หรือรส อันเนื่องมาจากสิ่งปฏิกูล(นะญิส) ไม่ว่าน้ำจะมีปริมาณน้อยหรือมากก็ตาม

น้ำที่สกปรก (นะญิส) จะเปลี่ยนสภาพเป็นน้ำสะอาดเมื่อมันเปลี่ยนสภาพด้วยตัวเอง หรือมันเหือดแห้ง หรือโดยการเพิ่มปริมาณน้ำสะอาดลงไป ดังนั้นการเปลี่ยนสภาพของน้ำจะทำให้หายจากการเป็นน้ำสกปรก

- เมื่อมีความสงสัยว่าน้ำนั้นสกปรกหรือสะอาด ให้ยึดที่มั่นใจ เนื่องจากมูลฐานเดิมของสิ่งทีสะอาดนั้นคือมีความสะอาด
- เมื่อน้ำสะอาดผสมกับน้ำที่สกปรก แล้วไม่มั่นใจว่าน้ำสะอาดหรือไม่ ให้ทำการตะย่ำมูม (คือ การทำความสะอาดโดยการใช้ดินหรือฝุ่น)
- เมื่อเสื้อผ้าที่สะอาดปะปนกับเสื้อผ้าที่สกปรก หรือปะปนกับเสื้อผ้าที่ไม่อนุมัติ แล้วเกิดความสงสัย ให้ยึดถือความมั่นใจเป็นหลัก และไม่ต้องละหมาดใหม่

3. ประเภทของการทำความสะอาด

การทำความสะอาดตามบทบัญญัติ มี 2 ประเภท

รูปธรรม คือ การทำความสะอาดอวัยวะต่างๆ

นามธรรม คือการชำระจิตใจให้สะอาดจากมลทินของบาปต่าง ๆ

การทำความสะอาดเชิงรูปธรรม คือการทำความสะอาดภายนอกเพื่อละหมาด ซึ่งมี 2 ประเภท คือ

1. การทำความสะอาดจากหะดัษ
2. การทำความสะอาดจากนะญีส (สิ่งสกปรก)

การทำความสะอาดจากหะดัษ มี 3 ประเภท

หะดัษใหญ่ คือการอาบน้ำ

หะดัษเล็ก คือการอาบน้ำละหมาด

และการตะย่ำมูม (การใช้ดินหรือฝุ่น) ในกรณีที่มีอุปสรรคในการใช้น้ำ

การทำความสะอาดจากสิ่งปฏิกูล มี 3 ประเภท

การล้าง การเช็ดถู และการพรมน้ำ

บทว่าด้วยภาชนะ (الآنية)

1. ความหมาย

ตามหลักภาษา คือ ภาชนะที่ใช้สำหรับใส่อาหารและเครื่องดื่ม เช่น ถังและเครื่องใช้ ส่วนความหมายตามหลักวิชาการก็มีความหมายในทำนองเดียวกัน

2. ประเภทของภาชนะ

เมื่อพิจารณาตามลักษณะของวัตถุที่ผลิต ภาชนะมีหลายประเภท

1. ภาชนะที่เป็นทองคำและเงิน
2. ภาชนะที่ประดับ (หรือชุบ) ด้วยเงิน
3. ภาชนะที่ชุบ (หรือเคลือบ) ด้วยทองและเงิน
4. ภาชนะที่มีราคาแพง เนื่องจากวัตถุดิบหรือกระบวนการผลิต
5. ภาชนะที่ทำจากหนังสัตว์
6. ภาชนะที่ทำจากกระดูก
7. และอื่น ๆ เช่น ทำจากไม้ กระเบื้อง ทองเหลือง และภาชนะทั่วไป

3. บทบัญญัติเกี่ยวกับภาชนะ

ภาชนะทุกชิ้นเป็นสิ่งที่สะอาดและเป็นที่ยอมรับ ราคาแพงหรือถูกก็ตาม ยกเว้นภาชนะทองคำและเงิน และที่เคลือบด้วยทองหรือเงิน เนื่องจากมีรายงานจากหุซัยฟะฮฺ บิน อัล-ยะมาน กล่าวว่า ท่านนบีคืออลัลลลอฮฺอะลัยฮิวะสัลลัม

((لَا تَشْرَبُوا فِي آيَةِ الذَّهَبِ وَالْفِضَّةِ وَلَا تَأْكُلُوا فِي صِحَافِهَا فَإِنَّهَا هُمْ فِي الدُّنْيَا وَلَكُمْ فِي الْآخِرَةِ))

“แท้จริงท่านรอซูลกล่าวว่า พวกท่านอย่าได้ดื่มด้วยภาชนะทองคำและเงิน และอย่าได้รับประทานด้วยจานทองคำและเงิน เพราะแท้จริงทองและเงินนั้นพวกเขา (ผู้ปฏิเสธศรัทธา) จะใช้สอยในโลกนี้ และพวกเขาเจ้าจะได้ใช้สอยในโลกหน้า”

(บันทึกโดย อัลบุคอรีฮ์ 5110, มุสลิม 2067, อัตติรมิซีย์ 1878, อันนะสาอีฮ์ 5310, อญูดาด 2723 และท่านอื่นๆ)

และสิ่งใดก็ตามที่ห้ามใช้สอย ก็ห้ามครอบครองเป็นเจ้าของในลักษณะของการใช้สอยเช่นกัน เช่น เครื่องดนตรี (ดีหรือเป่า) การห้ามเช่นนี้ครอบคลุมทั้งผู้ขายและผู้หญิง เนื่องจากหะดีษนี้มีความหมายครอบคลุมทั้งผู้ขายและผู้หญิง

และสิ่ง ๆ หนึ่งจะยังไม่ถูกชี้ขาดว่าสกปรก (เป็นนะญิส) เนื่องจากความสงสัย ตราบใดที่ยังไม่รู้แน่ชัดว่าสกปรกหรือไม่ เนื่องจากมูลฐานเดิมของมันนั้นเป็นสิ่งที่สะอาด

4. ภาชนะของต่างศาสนิก

ประกอบด้วย

1. ภาชนะของชาวคัมภีร์ (ชาวยิวและคริสต์)
2. ภาชนะของผู้ปฏิเสธศรัทธาอื่นๆ

ข้อชี้ขาดตามบทบัญญัตินั้น คืออนุมัติให้ใช้สอยได้ ตราบใดที่มั่นใจว่าสะอาด เนื่องจากมูลฐานเดิมนั้นมันเป็นสิ่งที่ไม่สะอาด

- เสื้อผ้าของต่างศาสนิกนั้นสะอาด ตราบใดที่ยังมั่นใจว่าไม่สกปรก
- หนังสือที่อนุมัติให้บริโภคเนื้อซึ่งตายโดยไม่ถูกเชือดตามบทบัญญัติ (ซาก) จะชำระให้สะอาด

โดยการฟอก

- สิ่งชี้ขาดหรือหลุดจากสิ่งมีชีวิต ก็เช่นเดียวกับซาก ส่วนขนนกหรือผมเป็นสิ่งที่สะอาด เมื่อถูกเอามาตอนมีชีวิต
- ควรปิดภาชนะและถังน้ำ เนื่องจากหะดีษจากญาบิร เราะฎียัลลอฮุอันฮุ เล่าว่า ท่านนบี

คือลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม กล่าวว่า

((أَوْكُ سِقَاءَكَ وَادْكُرِ اسْمَ اللَّهِ، وَخَرَّ إِنَاءَكَ وَادْكُرِ اسْمَ اللَّهِ، وَلَوْ أَنْ تَعْرَضَ عَلَيْهِ عُوْدًا))

จากญาบิร กล่าวว่า แท้จริงท่านรอซูลกล่าวว่า “ จงผูกถุงน้ำของเจ้าและจงกล่าวพระนามของอัลลอฮุ และจงปิดภาชนะและกล่าวพระนามของอัลลอฮุ แม้ว่าเจ้าจะปิดทับด้วยไม้ก็ตาม

(บันทึกโดย อัลบุคอรี 3106, มุสลิม 2012, อัตติรมิซีย์ 1812, อับูดาวูด 3731 และท่านอื่นๆ)

บทว่าด้วยมารยาทในการขั้บถ่ายและการทำความสะอาด

(الاستنجاء وآداب التخلي)

- อัล-อิสติญาอ์** คือการทำความสะอาดหรือการชำระสิ่งที้ออกจากทวารหนักและทวารเบาด้วยน้ำ
- อัล-อิสติญญ์มา** คือการชำระสิ่งที้ออกจากทวารหนักและทวารเบาด้วยก้อนหิน ใโปไม้ หรืออื่น ๆ
- ควรเข้าส้วมด้วยเท้าซ้ายและกล่าวว่า “

((بِسْمِ اللَّهِ، أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الْخُبْثِ وَالْخَبَائِثِ))

ด้วยพระนามของอัลลอฮฺ ฉันขอความคุ้มครองต่ออัลลอฮฺให้พ้นจากความชั่วร้ายของชัยฏอนมารร้ายทั้งหลาย

- ควรออกจากส้วมด้วยเท้าขวา และกล่าวว่า

((غُفْرَانَكَ، الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَذْهَبَ عَنِّي الْأَذَى وَعَافَانِي))

ฉันขออภัยโทษต่อพระองค์ การสรรเสริญเป็นสิทธิของอัลลอฮฺ ผู้ซึ่งขจัดสิ่งไม่พึงประสงค์ออกจากตัวฉัน และทรงคุ้มครองฉัน

- ผู้ต้องการขั้บถ่ายควรเทน้ำหนักไปที่เท้าซ้าย และหากขั้บถ่ายในที่โล่ง (ไม่ใช่ในอาคาร) ควรที่จะให้ห่างจากสายตาผู้คน และปกปิด ให้มิดชิด และหาสถานที่เหมาะเพื่อบี้นปัสสาวะ
- ไม่ควรนำสิ่งใดที่มีถ้อยคำรำลึกถึง (กล่าวถึง) อัลลอฮฺเข้าส้วม นอกจากมีความจำเป็น และไม่ควรรีบถลกผ้าขึ้น ไม่ควรพูด ไม่ควรปัสสาวะในรู และไม่ควรใช้มือขวาจับและทำความสะอาดทวารเบา
- ไม่อนุญาตให้ผินหน้าหรือหลังไปทางกิบละฮฺ (ทิศที่ตั้งของกะบะฮฺ) ขณะขั้บถ่ายในที่โล่ง ส่วนในอาคารนั้นเป็นที่อนุญาต แต่ทางที่ดีควรหลีกเลี่ยง
- ห้ามขั้บถ่ายบนทางสัญจร ใต้ร่มเงาที่เป็นที่พักรถสาธารณะ ใต้ต้นไม้ที่รับประทานผลของมัน
- เช็ดด้วยก้อนหินสะอาดสามก้อน หากไม่สะอาดก็ให้เพิ่ม และควรเพิ่มเป็นจำนวนคี่ สาม ห้า หรืออื่น ๆ
- ห้ามเช็ดด้วยกระดูก มูลสัตว์แห้ง อาหาร และสิ่งทีควรให้เกียติ และเพียงพอกับการล้างชำระด้วยน้ำ กระดาษชำระ และใโปไม้ การเช็ดด้วยก้อนหินแล้วล้างด้วยน้ำย้อมดีกว่าการล้างด้วยน้ำเพียงอย่างเดียว
- นะฎิส (สิ่งสกปรก) ทีเสื้อผ้านั้นจำเป็นต้องล้างออกด้วยน้ำ หากไม่รู้ว่าเป็นจุดใด ก็ให้ล้างทั้งชิ้น ผู้ชายควรนั้งปัสสาวะ และหากมั่นใจว่าไม่เปื้อน ก็ไม่เป็นไรทีจะยืนปัสสาวะ

บทว่าด้วยหลักปฏิบัติที่เป็นธรรมชาติ (ฟิฏเราะฮฺ) (سنن الفطرة)

1. คำนิยาม

ฟิฏเราะฮฺ คือหลักปฏิบัติที่เป็นธรรมชาติ และแบบอย่างที่สวยงาม คือ วิถีชีวิตที่มนุษย์ต้องปฏิบัติ

2. สิ่งที่เป็นฟิฏเราะฮฺ

หนึ่ง การแปรงฟัน ส่งเสริมให้ปฏิบัติบ่อยๆ เป็นการทำความสะอาดช่องปาก เป็นความพอพระทัยของพระเจ้า และเน้นย้ำให้ปฏิบัติเมื่ออาบน้ำละหมาด เมื่อต้องการละหมาด อ่านอัลกุรอาน เข้ามัสญิด เข้าบ้าน ขณะตื่นนอน และขณะมีกลิ่นปาก

สอง การขจัดขนลับและขนรักแร้ ตัดเล็บ และการล้างข้อพับของนิ้วมือ

สาม การขลิบหนวด และการไว้เครา

สี่ การตกแต่งผมโดยทาน้ำมัน และหวีผม ไม่ควรโกนบางส่วน หรือเว้นไว้บางส่วน (อัลกอชะฮฺ) เพราะทำให้ดูไม่สุภาพเรียบร้อย

ห้า ย้อมผมด้วยเทียนสี

หก การใช้น้ำหอม

เจ็ด คีตาน นั่นคือการขลิบหนังหุ้มอวัยวะเพศชาย เพื่อมิให้เป็นแหล่งรวมสิ่งสกปรกและปัสสาวะ ส่วนเพศหญิงนั้น คือการขลิบหนังที่อยู่ด้านบนสุดของอวัยวะเพศ บนช่องที่ใช้ร่วมเพศ มีลักษณะคล้ายเมล็ดอินผาลัมหรือหงอนไก่ ซึ่งเป็นที่รู้จักกันของแพทย์ที่เกี่ยวกับเรื่องนี้ การคีตานเป็นการรักษาความสะอาด และมีประโยชน์หลายประการ เน้นย้ำให้กระทำสำหรับเพศชาย และเป็นสิ่งที่ดีสำหรับเพศหญิง

การอาบน้ําละหมาด (الوضوء)

1. ความหมาย

คือการทวามสะอาดอวัยวะท้ทั้งสี่ด้วยน้ํา (ใบหน้า มือท้ทั้งสองจนถึงข้อศอก ศรีษะและเท้า) ตามรูปแบบที่ศาสนาบัญญัติ

2. คุณค่า (ความประเสริฐ) ของการอาบน้ําละหมาด

((مَا مِنْكُمْ مِنْ أَحَدٍ يَتَوَضَّأُ فَيَسْبِغُ الْوُضُوءَ ثُمَّ يَقُولُ : أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ إِلَّا فُتِحَتْ لَهُ أَبْوَابُ الْجَنَّةِ الَّتِي لَا يَدْخُلُ مِنْهَا شَاءٌ))

ท่านรอซูลกล่าวว่ “ ไม่มีคนใดจากพวกท่านที่อาบน้ําละหมาดอย่างสมบูรณ แล้วกล่าวว่ “ ฉันปฏิญาณว่ ไม่มีพระเจ้าที่แท้จริงนอกจากอัลลอฮ์ ไม่มีภาคีใดๆแก่พระองค์ และฉันปฏิญาณว่ แท้จริงมุหัมมัดเป็นบ่าวและเป็นศาสนทูตของพระองค์ นอกจากประตูสวรรค์ท้ทั้งแปดจะถูกเปิดแก่เขา เขาจะเข้าไปทางใดก็ได้ตามที่ประสงค์

(บันทึกโดย มุสลิม 234, อัต-ติรมิซีย์ 55, อัน-นะสาอีย์ 148, อิบนุมาญะฮ์ 470, และอะฮ์มัด 4/158)

การอาบน้ําที่สมบูรณ โดยไม่ฟุ่มเฟือย จะทําให้อวัยวะต่าง ๆ มีรัศมีในวันปรโลก

((إِنَّ أُمَّتِي يُدْعَوْنَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ غُرًّا مُحَجَّلِينَ مِنْ آثَارِ الْوُضُوءِ، فَمَنْ اسْتَطَاعَ مِنْكُمْ أَنْ يُطِيلَ غُرَّتَهُ فَلْيُفْعَلْ))

“ แท้จริงประชาชาติของฉันจะถูกเรียกในวันปรโลกในสภาพที่ใบหน้าและอวัยวะต่างๆมีรัศมี เนื่องจากร่องรอยของการอาบน้ําละหมาด ดังนั้นบุคคลใดสามารถที่ทําให้รัศมีของเขากว้าง จงกระทําเถิด”

(บันทึกโดย อัลบุคอรี 136 มุสลิม 246 อิบนุมาญะฮ์ 4306 อะฮ์มัด 2/400 และมาลิก 60

3. เงื่อนไขการอาบน้ําละหมาด 10 ประการ

1. เป็นมุสลิม
2. มีสติสัมปชัญญะ
3. รู้เดียงสา
4. เจตนาอาบน้ําละหมาด และไม่ตั้งใจเลิกอาบน้ําละหมาดจนกว่าจะเสร็จสมบูรณ
5. ยุติ (หรือแห้ง) จากหะดัษ
6. ช้าระให้สะอาดจากอุจจาระและปัสสาวะ
7. น้ําที่ใช้ต้องสะอาด
8. น้ําที่ใช้เป็นที่อนุมติ (ไม่ใช่หะรวม)

9. ขจัดสิ่งทีั้กั้มีให้น้ำเข้าถึงผิวน้่ง
10. ้เข้าเวลลละหมาด (สำหรับคนทีมีหะดัษเป็นประจำ)

4. สิ่งทีั้จำเป็นต้งอานน้ำละหมาด

คือ มีหะดัษ

5. องค์ประกอบหลัก (รูกั้) ของการอานน้ำละหมาด 6 ประการ

หนึ่ง ล้างหน้า ปากและจมุก็เป็นส่วนหนึ่งของใบหน้า

สอง ล้างมือทั้งสองจนถึงข้อศอก

สาม เช็ดศีรษะ หูทั้งสองก็เป็นส่วนหนึ่งของศีรษะ

สี่ ล้างเท้าทั้งสอง

อัลลฮอตุร็สว่า

﴿ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِذَا قُمْتُمْ إِلَى الصَّلَاةِ فَاغْسِلُوا وُجُوهَكُمْ وَأَيْدِيَكُمْ إِلَى الْمَرَافِقِ وَامْسَحُوا بِرُءُوسِكُمْ وَأَرْجُلَكُمْ إِلَى

الكَعْبَيْنِ ﴾ [المائدة: 6]

“ไ้ผู้ศรัทธาทั้งหลาย เมื่อพวกเจ้าต้งการละหมาด จงล้างหน้า มือทั้งสองจนถึงข้อศอก จงเช็ดศีรษะ และ จงล้างเท้าทั้งสองจนถึงตาตุ่ม”

(อัลมาอิเดฮุ 6)

ห้า เรียบเรียงตามลำดับ เนื่องจากอัลลฮอตุร็สว่าระบุไว้้อย่างเรียบเรียงและให้การเช็ดออยู่ระหว่าง สองอวัยวะทีถูกล้าง

หก กระทำโดยติดต้งกัน เพราะท่านเราะฮ์สูลปฏิบัติเช่นนั้น

6. สิ่งทีั้ควรปฏิบัติในการอานน้ำละหมาด

ส่วนหนึ่งจากสิ่งทีั้ควรปฏิบัติ

1. แปรงพัน
2. ล้างมือทั้งสองสามครั้
3. บ้วนปาก สูดน้ำจมุและสั่งออกมา
4. สางเคราที่หนา และสางระหว่างนิ้วมือและนิ้วเท้า
5. เริ่มด้วยอวัยวะด้านขวา
6. ล้างสองครั้และสามครั้
7. น้ำทีั้เช็ดหูนั้นให้เอาใหม่ (ไมใช่ร้งรอยทีั้เหลือจากการเช็ดศีรษะ)
8. อานดุอาห์หลังอานน้ำละหมาด
9. ละหมาดสองร้งอกอะฮุหลังอานน้ำละหมาด

สิ่งไม่ควรปฏิบัติ (มักฺรฺฮฺ) ได้แก่

1. อาบน้ำละหมาดในที่สกปรก (ที่มีนะญิส) เนื่องจากเกรงว่าจะเปื้อน
2. ล้างเกินสามครั้ง เนื่องจากมีรายงานที่ท่านเราะสูลล้างสามครั้ง และกล่าวว่า

((مَنْ زَادَ فَقَدْ أَسَاءَ وَظَلَمَ))

บุคคลใดเพิ่มมากกว่านี้ เขาย่อมทำสิ่งไม่ดี (ไม่รักษามารยาทการอาบน้ำละหมาด) และอธรรม (ต่อตัวเอง โดยบกพร่องในผลบุญ)

(บันทึกโดย อัน-นะสาอีย์ 140, และอบูดาวูด 135)

3. ใช้น้ำอย่างฟุ่มเฟือย เนื่องจาก ท่านเราะสูลอาบน้ำละหมาดด้วยน้ำหนึ่งลิตร และการฟุ่มเฟือยนั้นเป็นสิ่งต้องห้าม (หะรอม) ในทุกๆ เรื่อง
4. ละทิ้ง (หรือละเลย) สิ่งไม่ควรปฏิบัติในการอาบน้ำละหมาด เมื่อเขาละทิ้ง เขาย่อมเสียโอกาสในผลบุญ ดังนั้นไม่ควรที่จะละเลย

สิ่งที่ทำให้เสียน้ำละหมาด 7 ประการ

- หนึ่ง สิ่งที่ออกมาจากทวารหนักและทวารเบา
- สอง สิ่งที่ออกมาจากส่วนอื่น ๆ ของร่างกาย
- สาม หมดสติ โดยเป็นบ้า เป็นลม หรือมึนเมา
- สี่ สัมผัสอวัยวะเพศชาย หรืออวัยวะเพศหญิง โดยไม่มีสิ่งขวางกั้น
- ห้า การสัมผัสกันระหว่างผู้ชายและผู้หญิงด้วยอารมณ์ทางเพศ
- หก รับประทานเนื้ออุฐู
- เจ็ด มีหะดัษใหญ่ (สิ่งที่จำเป็นต้องชำระร่างกายโดยการอาบน้ำ) เช่น การเข้ารับอิสลาม มีน้ำอสุจิคือเลื่อน และอื่นๆ ส่วนคนตายนั้นไม่จำเป็นต้องอาบน้ำละหมาด แต่จำเป็นต้องอาบน้ำชำระร่างกาย (มุสลิม)

การอาบน้ําชำระร่างกาย (الغسل)

1. ความหมาย

เชิงภาษา คือหากอ่านว่า อัล-ซุซลุ และอัล-ฆอซลุ คือการชำระล้าง หากอ่านว่า อัล-ฆิซลุ คือสิ่งที่ใช้ทำทศวมสะอาด

เชิงวิชาการ คือ การรดน้ําให้ทั่วทุกส่วนของร่างกาย ตั้งแต่ศีรษะจรดเท้า ตามรูปแบบที่กำหนด ผู้ชายและผู้หญิงก็ปฏิบัติเหมือนกัน นอกจากการชำระร่างกายจากเลือดประจำเดือนหรือเลือดหลังคลอดบุตร ควรขัดถูด้วยสิ่งที่มีกลิ่นหอมให้สะอาดหมดจดจากร่องรอยของเลือด

2. สิ่งที่ต้องอาบน้ํา 6 ประการ

1. มีน้ําสุ้จเค็ลื่อนเนื่องจกมีอกรรมทงเพศ (ทั้งผู้ชยและผู้หญิง)
2. การมีเพศสัมพันธ์
3. การตย ยกเว้นการตยชะฮีด (สงครามศยสนน)
4. การเข้ารับอิสลน (จกต่งศยสนนหรือผู้ที่เคยล้นสภพจกการเป็นมุสลิม)
5. มีเลือดประจำเดือน
6. มีเลือดหลังคลอดบุตร

3. การอาบน้ําที่ส่งเสริมให้ปฏิบัติ

1. การอาบน้ําในวันศุกร์
2. อาบน้ําเพื่อเข้าพิธีการทำหัจญ์และอุมเราะฮะฮุ
3. การอาบน้ําของผู้ที่อาบน้ําศพ
4. การอาบน้ําในวันอีดทั้งสอง (อีดิลฟิฏริย์และอีดิลอัฎฮีย)
5. เมื่อพ้นจกการเป็นลมหรือหยจกการเป็นบ้ํา
6. การอาบน้ําเมื่อเข้าเขตมกกะฮุ
7. การอาบน้ําเพื่อละหมาดสุริยครยหรือจันทรุปราคาหรือละหมาดขอฟน
8. การอาบน้ําของผู้หญิงที่มีเลือดเสีย (อิสติฮาฎะฮะฮุ) สำหรับละหมาดทุกครั้ง
9. ทุกๆการรวมตัวหรือชุมนุมกัน

4. เงื่อนไขการอาบน้ํา 7 ประการ

1. หมดหรือยุติสิ่งที่ต้องอาบน้ํา (หกประการที่กล่าวมแล้ว)

2. การตั้งเจตนา
3. เป็นมุสลิม
4. มีสติสัมปชัญญะ
5. รู้เดียงสา
6. ใช้น้ำที่สะอาดและเป็นที่ยอมรับ
7. ขจัดสิ่งที่กั้นมิให้น้ำเข้าถึงผิวหนัง

5. สิ่งที่ต้องปฏิบัติ (วาญิบ)

สิ่งที่ต้องปฏิบัติของการอาบน้ำ คือการกล่าวพระนามของอัลลอฮฺ หากลืมก็ไม่เป็นไร

6. องค์ประกอบ (รูกัน) ของการอาบน้ำ

คือการตั้งเจตนาและให้น้ำโดนทุกส่วนของร่างกาย ในช่องปาก และในจมูก และเพียงพอด้วยการมั่นใจว่าน้ำโดนทุกส่วนแล้ว

ผู้ที่ตั้งเจตนาอาบน้ำที่จำเป็น (วาญิบ) หรือที่ส่งเสริมให้ปฏิบัติ (สุนนะฮฺ) ก็สามารถทดแทนกันได้ และเพียงพอกับการตั้งเจตนาอาบน้ำครั้งเดียวจากการมีเพศสัมพันธ์และประจำเดือน

7. ข้อควรปฏิบัติของการอาบน้ำ

1. เริ่มต้นด้วยการกล่าวพระนามของอัลลอฮฺ (บิสมิลลาฮฺ)
2. เริ่มต้นด้วยการขจัดสิ่งไม่พึงประสงค์ออกจากร่างกาย
3. ล้างมือทั้งสองก่อนที่จะนำลงไปในภาชนะที่บรรจุน้ำ (ถังหรืออ่าง)
4. อาบน้ำละหมาดก่อน
5. เริ่มต้นด้วยอวัยวะด้านขวา
6. ปฏิบัติด้วยความต่อเนื่อง
7. ใช้มือลูบให้ทั่วร่างกาย
8. ล้างเท้าอีกครั้งเมื่อออกจากที่อาบน้ำ

8. สิ่งที่ไม่ควรปฏิบัติของการอาบน้ำ (มักรูฮฺ)

1. ใช้น้ำอย่างฟุ่มเฟือย
2. อาบน้ำในสถานที่สกปรก (นะญิส)
3. อาบน้ำโดยไม่มีสิ่งปิดบัง (เช่นผนังหรือกำแพงหรืออื่นๆ)
4. อาบน้ำในแหล่งน้ำที่นิ่ง (ไม่ไหลถ่ายเท)

9. ข้อห้ามสำหรับผู้ที่มีหะดัษใหญ่ (ผู้ที่ต้องอาบน้ำ)

1. ละหมาด
2. ฎอวาฟรอบอัลกะบะฮฺ (เดินวน)
3. กระทบ พุน ถืออัลกุรอานโดยไม่มีสิ่งห่อหุ้ม
4. นั่งในมัสญิด
5. อ่านอัลกุรอาน

บทบัญญัติเกี่ยวกับนะญิส (สิ่งปฏิกูล) (النجاسات أحكامها إزالتها)

1. นิยาม

เชิงภาษา คือ สิ่งสกปรก

เชิงวิชาการ คือ สิ่งสกปรกที่เป็นอุปสรรคต่อการละหมาดเป็นการเฉพาะ เช่น ปัสสาวะ เลือด และ
เหงื่อ

2. ชนิดของนะญิส

นะญิส มี 2 ชนิด

1. นะญิสที่ติดอยู่กับตัว
2. นะญิสตามบทบัญญัติ

นะญิสที่ติดอยู่กับตัว คือ เรือนร่างที่เป็นนะญิส (สิ่งสกปรก) และไม่สามารถทำให้สะอาดได้
เลย เช่น สุนัขและสุกร

นะญิสตามบทบัญญัติ คือ นะญิสที่เกิดขึ้นกับสิ่งที่สะอาด

3. ประเภทของนะญิส

นะญิสแบ่งออก 3 ประเภท

หนึ่ง นะญิสที่บรรดาผู้รู้มีความเห็นพ้องกัน

สอง นะญิสที่บรรดาผู้รู้ขัดแย้งกันว่าเป็นนะญิสหรือไม่

สาม นะญิสที่ได้รับการยกเว้นหรืออนุโลม

ประเภทที่หนึ่ง นะญิสที่บรรดาผู้รู้มีความเห็นพ้องกัน

1. ซากสัตว์บก (ตายโดยมิได้เชือดตามบทบัญญัติ) ส่วนซากสัตว์น้ำเป็นสิ่งที่สะอาด
2. เลือดสัตว์บกที่ไหลขณะเชือด
3. เนื้อสุกร
4. ปัสสาวะมนุษย์
5. อุจจาระมนุษย์
6. น้ำมะซีร์ (น้ำที่ออกจากอวัยวะเพศขณะที่มีกำหนด)
7. น้ำวะดีร์ (น้ำใสที่ออกจากอวัยวะเพศขณะขับถ่าย)
8. เนื้อของสัตว์ที่ห้ามบริโภค
9. ชิ้นส่วนที่ได้มาจากสัตว์ที่ยังมีชีวิต เช่น ทำของแพะที่ถูกตัดขาด โดยที่ตัวแพะยังมีชีวิต

10. เลือดประจำเดือน
11. เลือดนิฟาส (เลือดหลังการคลอดบุตร)
12. เลือดอิสติฮาฎาะฮฺ (เลือดเสียของผู้หญิง)

ประเภทที่สอง **นะญิสที่บรรดาผู้รู้มีความเห็นขัดแย้งกัน**

1. ปัสสาวะของสัตว์ที่อนุญาตให้บริโภคเนื้อ
2. มูลของสัตว์ที่อนุญาตให้บริโภคเนื้อ
3. น้ำอสุจิ
4. น้ำลายสุนัข
5. อาเจียน
6. ซากของสัตว์ที่ไม่มีเลือด เช่น ผึ้ง แมลงสาบ เหา และอื่นๆ

ประเภทที่สาม **สิ่งที่ได้รับการยกเว้นหรืออนุโลม**

1. ดินตามท้องถนน
2. เลือดเพียงเล็กน้อย
3. น้ำเหลือง และน้ำหนอง ของมนุษย์หรือของสัตว์ที่อนุญาตให้บริโภคเนื้อ

4. การทำความสะอาดนะญิส

- ทำความสะอาดด้วยการล้าง พรมน้ำ การถู และการเช็ด
- เสื้อผ้าที่เปื้อนนะญิส ทำความสะอาดโดย :
หากนะญิสเป็นก้อน ก็ให้ถูและขูดออก แล้วก็ล้าง และหากนะญิสนั้นเปียก ก็ให้ล้าง
- ปัสสาวะของเด็กผู้ชาย ทำความสะอาดโดย
เด็กที่ยังไม่บริโภคสิ่งใดนอกจากนม ก็ให้โปรยน้ำลงไป
- นะญิสบนพื้นดินถ้าแห้งเป็นก้อน ก็ให้ขูดออก หากเป็นของเหลว ก็ให้เทน้ำลงไป
- รองเท้าที่เปื้อนนะญิส ก็ให้ถูหรือเดินบนสิ่งที่สะอาด
- และสิ่งที่เป็นเงาสี เช่น กระดาษ มีด พื้นกระเบื้อง และอื่นๆ ก็ให้เช็ดถู
- ภาชนะที่ถูกสุนัขเลีย ก็ให้ล้างเจ็ดครั้ง โดยใช้น้ำดินหนึ่งครั้ง

การทำตะยัมมุม

(التيمم)

1. นิยาม

เซิงภาษา คือ การเจตนา การค้นหา และความตั้งใจ

เซิงวิชาการ คือ การใช้ดินสะอาดเช็ดที่ใบหน้าและมือ ตามรูปแบบที่ถูกกำหนดซึ่งเป็นลักษณะเฉพาะที่อัลลอฮ์ให้แก่ประชาชาตินี้ คือการใช้ดินทดแทนน้ำในการทำทวามสะอาด

2. ผู้ที่อนุโลมให้ทำตะยัมมุม

1. ผู้ที่ไม่มีน้ำ (หาน้ำไม่ได้หรืออยู่ห่างไกลจากแหล่งน้ำ)
2. มีบาดแผลหรือเจ็บป่วยและเกรงว่าจะเกิดอันตรายจากการใช้น้ำ
3. อากาศหนาวจัดและไม่มีเครื่องทำน้ำอุ่น
4. น้ำมีปริมาณน้อยไม่พอเพียงต่อการบริโภค

3. เงื่อนไขที่ต้องทำตะยัมมุม

1. บรรลุศาสนะภาวะ
2. ไม่มีอุปสรรคในการใช้ดิน
3. มีหะดัษเล็กหรือหะดัษใหญ่ (คือมีมูลเหตุที่ต้องอาบน้ำละหมาดหรืออาบน้ำ)

4. เงื่อนไขที่ทำให้การตะยัมมุมสมบูรณ์

1. เป็นมุสลิม
2. สะอาดจากเลือดประจำเดือนหรือเลือดหลังคลอดบุตร
3. มีสติสัมปชัญญะ
4. ใช้ดินหรือฝุ่นที่สะอาด

5. สิ่งที่ต้องปฏิบัติของการทำตะยัมมุม (องค์ประกอบ)

1. การตั้งเจตนา
2. ดินหรือฝุ่นที่สะอาด
3. การแตะดินครั้งที่หนึ่ง
4. ลูบหน้าและมือทั้งสอง

6. สิ่งที่ต้องปฏิบัติของการตะยัมมุม

1. กล่าวพระนามของอัลลอฮฺ (บิสมิลละฮฺ)
2. ผินหน้าทางกิบละฮฺ
3. ตะยัมมุมเมื่อต้องการละหมาด
4. ตบดินครั้งที่สอง
5. เรียบเรียงตามลำดับ
6. ปฏิบัติติดต่อกัน
7. สางนิ้วมือ

7. สิ่งที่ทำให้ตะยัมมุมเป็นโมฆะ

1. มีน้ำ
 2. มีหะดัษเล็กและหะดัษใหญ่ (มีมูลเหตุที่ต้องอาบน้ำละหมาดและอาบน้ำดังที่กล่าวไว้ข้างต้น)
- เนื่องจากการตะยัมมุมนั้นทดแทนการอาบน้ำหรืออาบน้ำละหมาด

8. วิธีการตะยัมมุม

ตั้งเจตนาตะยัมมุม แล้วกล่าวบิสมิลละฮฺ ใช้มือทั้งสองแตะะดิน แล้วนำมาลูบหน้าและมือทั้งสอง โดยเรียงตามลำดับและติดต่อกัน

9. การตะยัมมุมบนเปลือกและบาดแผล

ผู้ใดที่มีบาดแผลตามร่างกาย หรือมีรอยฉีกขาด และเกรงว่าจะเกิดอันตรายหากโดนน้ำ หรือมีความลำบากที่จะเช็ดด้วยน้ำ ก็ให้ตะยัมมุมที่บาดแผล และส่วนอื่นๆก็ใช้น้ำล้าง

ผู้ที่ไม่มีน้ำและดิน ก็ให้ละหมาดตามสภาพ และไม่ต้องละหมาดใหม่

การถูบรองเท้าหนังและฝือก (المسح على الخفين والجبائر)

1. **อับดุลลอฮฺ อิบน์ อัล-มุบาร็อก** กล่าวว่า “การถูบบนรองเท้าหนังนั้นไม่มีความเห็นคัดค้านหรือขัดแย้งกัน”

อิมามอะฮฺมัด กล่าวว่า “ฉันปราศจากข้อสงสัยในเรื่องการถูบบนรองเท้าหนัง ซึ่งมีรายงานถึงสี่สิบหะดีษจากท่านเราะสูล”

และยังกล่าวอีกว่า “การถูบดีกว่า (ประเสริฐกว่า) การล้าง อันเนื่องจากรอสูลและบรรดาสาวกแสวงหาสิ่งที่ดีกว่า”

2. ระยะเวลา

สำหรับผู้ที่ไม่เดินทาง คือหนึ่งวันและหนึ่งคืน และสำหรับผู้เดินทาง คือ 3 วันและ 3 คืน เริ่มนับตั้งแต่การเสียน้ำละหมาดครั้งแรกหลังจากที่สวมใส่

3. เจือนไซ

รองเท้าหนังที่สวมใสนั้นต้องสะอาด เป็นที่อนุมัติ ปกปิดเท้าในส่วนที่จำเป็นต้องล้าง และผู้สวมใสนั้นต้องมีน้ำละหมาดอยู่ก่อนหน้า

4. ลักษณะการถูบบนรองเท้าหนัง

เอามือจุ่มน้ำ แล้วถูบบนหลังรองเท้า จากปลายเท้าจนถึงลำแข้ง เพียงครั้งเดียว โดยไม่ต้องลูบด้านล่างรองเท้าและตาตุ่ม

5. สิ่งที่ทำให้การถูบบนรองเท้าหนังเป็นโมฆะมี 4 ประการ

1. เมื่อถอดรองเท้า
2. เมื่อมีญุนูป (มูลเหตุที่ต้องอาบน้ำยกหะดีษใหญ่)
3. เมื่อรองเท้าฉีกขาดเป็นวงกว้าง (โดยปกติวิสัย)
4. เมื่อครบกำหนดเวลา

และอนุญาตให้ถูบบนฝือกทุกชนิด จนกว่าจะเอาออก แม้ว่าจะเป็นระยะเวลานานก็ตาม หรือจะมีญุนูปก็ตาม

